

HOUT- EN
MEUBILERINGS
COLLEGE

COHORT 2025

HMC OER | ONDERWIJS- EN EXAMENREGELING

BOL-OPLEIDING

Pianotechnicus

Inhoudsopgave

TER INTRODUCTIE	3
1 HET BEROEP	4
2 DE OPLEIDING	5
2.1 Het doel	5
2.2 De lesinhoud	5
2.2.1 De beroepsgerichte lessen	5
2.2.2 Keuzedelen	6
3 DE INDELING VAN DE OPLEIDING	7
3.1 Beroepspraktijkvorming (BPV)	8
4 DE INRICHTING VAN HET ONDERWIJS	9
4.1 Leerlijnen	9
4.2 Niveaus beginner, gevorderde en expert	9
5 TOETSING EN EXAMINERING	11
5.1 Toetsing	11
5.2 Examinering	11

PRAKTISCHE GEGEVENS

Crebonummer:	25663
Kwalificatiedossier:	23270 Pianotechniek
Niveau:	4
Cohort:	2025*
Leerweg:	Beroepsopleidende leerweg (BOL)
Geldig vanaf:	schooljaar 2025-2026

** dit is de groep studenten die in september 2025 start in het eerste jaar van de opleiding*

Vastgesteld door Joke Bos (lid CvB) op 4 juli 2025.

Ter introductie

In dit document vind je specifieke informatie over de opleiding pianotechnicus van het HMC. We vinden het belangrijk om je zo zorgvuldig mogelijk te informeren over wat je van deze opleiding kunt verwachten, en waartoe je wordt opgeleid.

Toch vind je hier lang niet alles wat voor jou van belang is bij je opleiding. Veel algemene informatie - over wettelijke regelingen bijvoorbeeld, je rechten en plichten, studiebegeleiding, regels rond examinering en meer - vind je in het [Algemene deel van de OER, de Onderwijs- en examenregeling](#). Voor algemene informatie over examen doen op het HMC, zie: [Examens op het HMC](#).

We hebben ervoor gekozen om zo min mogelijk informatie dubbel op te nemen. We adviseren je daarom ook het Algemene deel van de OER goed te raadplegen, naast de opleidingsspecifieke informatie die je hier vindt.

1 Het beroep

Als pianotechnicus werk je zelfstandig als medewerker van een pianotechnisch bedrijf, of je bent eigen baas. Je bezoekt klanten thuis of bij muziekscholen, conservatoria, theaters en muziekcentra: om piano's en vleugels te onderhouden en te stemmen. Ook voer je reparatie- en revisiewerkzaamheden uit. De bezoeken en werkzaamheden plan je zelfstandig en handel je zelfstandig af. Je houdt je eigen administratie bij van het werk.

[Hier](#)¹ vind je meer informatie over het beroep en een filmpje van een vakman in opleiding. Met een niveau 4-diploma kun je aan het werk, of doorstromen naar een hbo-opleiding.

¹ www.kiesmbo.nl/opleidingen/economie-en-ondernemen/creatief-vakmanschap/pianotechnicus

2 De opleiding

2.1 HET DOEL

Het doel van de opleiding is studenten op te leiden tot Pianotechnicus. Daarbij gaan we uit van het kwalificatiedossier Pianotechniek van de SBB (Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven).

2.2 DE LESINHOUD

Alle opleidingen op het HMC bevatten in elk geval deze inhoudelijke onderdelen:

- ◇ Beroepsgerichte lessen, zowel praktijk als theorie
- ◇ Keuzedelen
- ◇ Beroepspraktijkvorming (BPV), oftewel stages
- ◇ Talen en rekenen
- ◇ Studieloopbaanbegeleiding (SLB)
- ◇ Burgerschap

Hieronder vind je meer informatie over de inhoud en eisen van de beroepsgerichte lessen en de keuzedelen. Ook geven we informatie over de indeling school- en BPV-perioden. De informatie over BPV, Talen en rekenen, Burgerschap en SLB staat in het Algemene deel van de OER.

2.2.1 DE BEROEPSGERICHTE LESSEN

In de kwalificatiedossiers van de SBB staan de belangrijkste taken voor ieder beroep. Die zogeheten *kerntaken* zijn uitgesplitst in *werkprocessen*. Op deze kerntaken en werkprocessen stemmen we de inhoud van de beroepsgerichte lessen af. En ook tijdens de BPV oefen je hiermee.

In de examens waarmee je de opleiding afrondt, laat je zien dat je voldoet aan de eisen om als beginnend beroepsbeoefenaar aan de slag te gaan.

Je ziet in het schema hierna welke kerntaken en werkprocessen er zijn voor het beroep Pianotechnicus (het volledige kwalificatiedossier is te vinden in [het dossieroverzicht van SBB](#)).

Kerntaken en werkprocessen Pianotechnicus

KERNTAKEN	WERKPROCESSEN
B1-K1 Verricht stem- en onderhouds- werkzaamheden aan piano's en vleugels	W1 Plant afspraken en administreert werkzaamheden
	W2 Bepaalt onderhoudswerkzaamheden
	W3 Verricht onderhoud aan piano en vleugel
	W4 Stemt piano en vleugel
	W5 Intoneert piano en vleugel
	W6 Adviseert klanten
B1-K2 Verricht reparaties en revisies aan piano's en vleugels	W1 Bepaalt reparatie- en revisiemogelijkheden
	W2 Stelt offerte op
	W3 Bereidt reparatie en revisie voor
	W4 Repareert en reviseert piano en vleugel
	W5 Regelt piano en vleugel af

2.2.2 KEUZEDELEN

De opleiding bevat, naast de onderdelen uit het kwalificatiedossier, één of meer keuzedelen. Ze zijn een verdieping of verbreding van je kwalificatie; ook kunnen ze een extra voorbereiding zijn op een mbo- vervolgopleiding of op het hbo.

Het hierna genoemde keuzedeel A is opgenomen in het aanbod van de opleiding Pianotechnicus. Je kiest in ieder geval keuzedeel A en maakt daarnaast een keuze voor één of twee opleidingsoverstijgende keuzedelen B of C. Over dit aanbod en de bijbehorende keuzemomenten informeren we je tijdens de opleiding.

A	Reparatie kastbeschadigingen van piano en vleugel (240)
<i>Maak keuze tussen B of C:</i>	
B	één opleidingsoverstijgend keuzedeel (480) of
C	twee opleidingsoverstijgende keuzedelen (240)

3 De indeling van de opleiding

De opleiding duurt in principe drie jaar. Het grootste deel van de opleiding volg je op school. Daarnaast doe je tijdens de BPV (beroepspraktijkvorming oftewel stage) ervaring op in de beroepspraktijk. Het eerste leerjaar wordt vooral gewerkt aan het verwerven van basisvaardigheden. In de vierde periode ga je 1 dag per week op beroepspraktijkvorming (BPV). In het tweede en derde leerjaar ontwikkel je je vaardigheden verder en vindt nog meer beroepspraktijkvorming plaats.

Elk schooljaar wordt verdeeld in 4 periodes van elk 9 of 10 weken. De precieze indeling kan per schooljaar een beetje verschillend zijn. In de jaarplanning kun je zien wanneer welke periode start.

De eerste periode van de opleiding maak je kennis met het vak pianotechniek en leer je de basisvaardigheden. Elke periode leer je vaardigheden en kennis die je nodig hebt om het project in de volgende periode uit te kunnen voeren. Voor de gemiddelde student ziet de opbouw en de studiebelasting van de opleiding eruit zoals in het schema hierna.

Onderwijsprogrammering en verdeling studiebelasting

JAAR	SCHOOL/BPV	PERIODE				SBU
1	BPV	Periode 1 geen stage	Periode 2 geen stage	Periode 3 geen stage	Periode 4 1 dag stage	80
	School	Beginner: Op school: verwerven van basisvaardigheden. Eventueel aangevuld met excursies naar bedrijven. (De eerste paar weken bestaan uit de basisvaardigheden)				1.520
2	BPV	Periode 5 2 dagen stage	Periode 6 2 dagen stage	Periode 7 1 dag stage	Periode 8 1 dag stage	456
	School	Gevorderde: Uitbreiding vaardigheden door het werken aan projecten aangevuld met workshops en cursussen op school.			Expert Piano: m.b.t. aantal werkprocessen (o.a. stemmen piano)	1.144
3	BPV	Periode 9 2 dagen stage	Periode 10 2 dagen stage	Periode 11 2 dagen stage	Periode 12 2 dagen stage	640
	School	Gevorderde: Uitbreiding vaardigheden door het werken aan projecten aangevuld met workshops en cursussen vrije ruimte.			Expert Piano & Vleugel: m.b.t. alle werkprocessen (o.a. stemmen piano)	992
Totaal SBU opleiding						4.800

De examenonderdelen zijn verspreid over de verschillende opleidingsfasen. Meer over het examen kun je lezen in hoofdstuk 5.

In elke fase krijg je ook workshops en cursussen aangeboden die niet direct zijn gekoppeld aan de kerntaken. Op het HMC leer je tijdens deze workshops en cursussen onder meer houtbewerken en nog nader te bepalen onderdelen. Deze onderdelen maken geen deel uit van het diplomatraject. Je krijgt hiervoor een schoolverklaring bij je diploma, als je de onderdelen met een voldoende afsluit. De verklaring is een aanvulling op je CV.

3.1 BEROEPSPRAKTIJKVORMING (BPV)

Tijdens de opleiding zijn er BPV-perioden van verschillende omvang (zie ook het schema hierboven):

- ◇ tijdens de laatste periode (P4) van het eerste jaar en in periode 7 en 8 ga je 1 dag per week op BPV;
- ◇ in het tweede jaar (periode 5 en 6) en gedurende het hele derde jaar (periode 9, 10, 11 en 12) ga je 2 dagen per week op BPV.

De BPV is gekoppeld aan de kerntaken en onderwerpen die je op school leert.

4 De inrichting van het onderwijs

4.1 LEERLIJNEN

Tijdens de opleiding werken we dus aan de kerntaken van het kwalificatiedossier. Daarbij hanteren we drie leerlijnen:

- 1 **de projectlijn:** je gaat aan de slag met projecten die vergelijkbaar zijn met de beroepspraktijk.
De projecten nemen in de verschillende jaren toe in moeilijkheidsgraad;
- 2 **de kennis- en vaardighedenlijn:** je leert hier kennis en vaardigheden aan, die je nodig hebt als je aan projecten werkt. Een paar voorbeelden:
 - Onderhoud;
 - Reparatie;
 - Stemmen;
 - Advisering;
 - Offertes opstellen;
 - Plannen;
 - Houtbewerking.
- 3 **de studieloopbaanbegeleiding (SLB):** zie hiervoor het Algemene deel van de OER.

4.2 NIVEAUS BEGINNER, GEVORDERDE EN EXPERT

Binnen deze opleiding werken we met de begrippen beginner, gevorderde en expert (voor uitleg zie het schema hierna). Het eerste leerjaar werk je vooral op beginners-niveau, terwijl je het tweede jaar al mag spreken van gevorderde-niveau. In de kerntaken met betrekking tot piano's ben je zelfs al een expert. In het derde leerjaar ontwikkel je jezelf tot een expert in alle kerntaken (zowel piano's als vleugels).

3 NIVEAUBEGRIPPEN

- Beginner:** Je demonstreert dat je *in opdracht* binnen de gestelde tijd een *beroepsprobleem* kan oplossen/ *beroepsproduct* kan opleveren.
- Gevorderde:** Je demonstreert dat je *onder begeleiding* binnen de gestelde tijd een *beroepsprobleem* kan oplossen/*beroepsproduct* kan opleveren/ontwerpen.
- Expert:** Je demonstreert dat je *zelfstandig* binnen de gestelde tijd een *beroepsprobleem* kan oplossen/*beroepsproduct* kan opleveren/ontwerpen.

- ◇ **In opdracht:** de docent geeft precies aan wat jij moet doen. Bij vaardigheden is er sprake van voordoen/nadoen.
- ◇ **Onder begeleiding:** de docent geeft wel instructies, maar stimuleert jou zo veel mogelijk zelf uit te zoeken en laat ruimte voor eigen initiatief.
- ◇ **Zelfstandig:** jij bepaalt zelf de weg waarlangs je de opdracht uitvoert.
- ◇ **Beroepsprobleem/beroepsproduct:** dit kan een tastbaar product zijn, bijvoorbeeld een opgezette nieuwe snaar, een toetsinvoering, een gestemde piano, enz. Het kan ook niet tastbaar zijn, zoals bijvoorbeeld het werken met een computer of de veiligheidsvoorschriften naleven. Voorafgaand aan het beroepsproduct moet vaak een beroepsprobleem worden opgelost, bijvoorbeeld het berekenen van de snaarlengte en spanning.

5 Toetsing en examinering

5.1 TOETSING

Tijdens je opleiding krijg je toetsen. Ze zijn bedoeld om jou en je docent inzicht te geven in de beheersing van de stof of de vaardigheden. Van de feedback die je krijgt, kun je leren!

5.2 EXAMINERING

Bij elke opleiding hoort een examenplan. Hierin staat welke examens je moet doen en behalen om je diploma te halen. Je ontvangt naast je examenplan ook een examenplanning. Dat is een kalender met datum, tijdstip en plaats van elk examen. Deze planning krijg je tijdens je opleiding. Hij wordt steeds aangevuld met actuele informatie. Van je SLB'er hoor je waar je de examenplanning kunt vinden. Soms heb je een goede reden om af te wijken van de examenplanning. Dit kun je bespreken met je SLB'er.

Hierna zie je het examenplan met de beroepsgerichte examens die je gaat afleggen om je diploma te behalen. Informatie over examens Taal en rekenen, Burgerschap en SLB vind je in Hoofdstuk 5 van het Algemene deel van de OER.

Examenplan Pianotechnicus beroepsgericht en keuzedelen

EXAMEN	EXAMENCODE	KERNTAAK + WERKPROCES	WEGING ²	SLAAGNORM	PERIODE	PLAATS
1 Piano afregelen	25663-01	B1-K2 W5	1	Voldoende	8	School
2 Vleugels stemmen en piano intoneren	25663-02	B1-K1 W4 en 5	1	Voldoende	12	School
3 Vleugels afregelen	25663-03	B1-K2 W5	1	Voldoende	12	School
4/5 Piano onderhoud, Reparatie en Revisie	25663-04/05	B1-K1 W1 t/m 3 en 6 B1-K2 W1 t/m 4	1	Voldoende	8	School

² De weging geeft aan hoeveel keer het examen meetelt voor het kerntaakresultaat.